

Régóta készülök egy beszélgetésre. Egyszer majd leülünk valahol. Talán egy régi kávéházi asztal mellé.

Mátyás Iván (1918-1995)

Novellista, regényíró, újságíró.

Mátyás Ivánt apja, Mátyás Gyula, újságíró neveli. A fiú gyermekkorában több időt tölt kávéházakban, mint az iskolában. A gimnáziumból kimarad, korán megismerkedik a pesti alvilággal is. Már fiatalon látja a társadalom periferián élők, a külvárosi figurák életét. Róluk szól majd legtöbb írása.

Mátyás kamaszkorától éveken keresztül sportújságíróként dolgozik; a futball életében és írásaiban is meghatározó szerepet játszik. Az ötvenes években nem publikálhat. Ebben az időszakban a Magyar Rádióknak dolgozik, és vidéken tart irodalmi előadásokat.

Mátyást az egyszerű emberek élete és gondjai érdeklik. Gyakran ír az idősek, a szegények, a kiszolgáltatottak helyzetéről. A szociális problémákat azonban soha nem absztrakt módon, hanem mindig az egyes ember életén keresztül ábrázolja.

Mátyás mindig ügyelt arra, hogy ne veszítse el a kapcsolatot a realitással. "Nagyon szeretek nézelődni, ácsorogni, moziba járni és (...) beszélgetéseket hallgatni", mondja egy interjúban. Stílusát is a köznyelv, időnként az argó használata jellemzi.

Mátyás elsősorban novellista, akinek írásaiból sokszor hiányzik a kronologikus történet, a cselekmény. A novellák impressziókból, pillanatképekből állnak össze. Mivel ezt a technikát leginkább a költők használják, Mátyás prózáját az irodalomkritika "lírikus prózá"-nak is nevezi. Írásaiban szívesen használja a film technikai megoldásait (montázs, flashback, áttűnés) is.

Az „Isten” című írása 1992-ben jelent meg.

Isten

- 1 **R**égóta készülök egy beszélgetésre. Egyszer majd
leülünk valahol. Talán egy régi kávéházi asztal
mellé. (Kell, hogy legyen még valahol egy ilyen
asztal!) Egy **aránylag** csöndes kis vendéglőbe. viszonylag, elég
- 5 Esetleg a teraszra, úgy nyár végén vagy ősszel.
Ilyenkor már hűvösebb az idő, és rajtunk kívül
talán már nem is akad vendég. Egy mozi
előcsarnokába. Egy elhagyott futballpálya
tribünje alá. Egy **kültelki** templomba, behúzódva
10 a hátsó padba. Lehet, hogy **összeakadunk** az
utcán. Két **járókelő**. Két **meglehetősen** fáradt
járókelő, akik azért még mindig várnak valamire.
Akárhol is akadunk össze. Ő nem fordul el tőlem.
Megismeri azt a gyereket, aki oly **buzgón**
15 imádkozott. Az ima ugyan váratlanul
megszakadt, de Ő azért nem haragszik
túlságosan. A hallgatás még mindig
elviselhetőbb, mint az üres **leckefelmondásszerű**
darálás. A csöndből mindig születhet valami. sokszor, kitartóan
- 20 De hát most talán megtörnénk a csendet. Az
biztos, hogy én kezdeném valami **ostoba**
panasszal. **Bágyadt** dallam az én panaszdalom.
Hiszen ha Ő rákezdene! monoton, iskolás
ismétlés
- Kérdezni semmit se kérdeznék. Nem **faggatnám**
25 háborúkról, járványokról, éhínségekről, árvizekről.
Ha el akar valamit mondani, mondja el magától.
Csak ne akarjon megnyugtatóni, mert akkor...
Lehet, hogy **összekapunk**? Hogy egy nagy összeveszünk
- 30 kirobban. Az se olyan nagy baj. Mindig csak azzal
tudtam igazán veszekedni, akit szerettem.

Közben azért valamit mégiscsak kérdeznék. A humora? Az hová tűnt?

35 Micsoda humora volt! Előbb **teremtette meg** csinálta meg
Bálám szamarának a hangját, mint Bálám kabátját
szamarát! József **köntösét**, mint magát Józsefet!

Mondom, ezt megkérdezném. Egyébként békén hagynám. Csak üldögéljen egy kávéházi asztal mellett,

40 a vendéglőben,
a teraszon,
a mozi előcsarnokában,
a futballpálya tribünjén,
a kültelki templomban.

45 Ha nem akar beszélni - azt is megértem.
Egy idő után elbúcsúzunk. Ő is megy tovább a maga útján, és én is.